

Nr 344

Av herr **Spetz**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ändrad lydelse av 25 § och 129 § 8 mom. taxeringsförordningen den 23 november 1956 (nr 623).

I proposition nr 76 har Kungl. Maj:t föreslagit viss ändring av skyldigheten att vid självdeklaration redovisa förmögenhetsställning. Motivet är en önskan att förenkla taxerings- och deklarationsförfarandet.

Statsmakterna har vid tidigare tillfällen genom bestämmelser om schablontaxering och schablonavdrag sökt vinna detta förenklande. Emellertid kan detta verka så, och har hittills otvivelaktigt verkat så, att vad som avsågs som en förenkling har medfört ett försvårat taxeringsarbete. Se härom bl. a. statsrevisorernas berättelse för år 1957 § 26.

Vid fortsatta förenklingssträvanden får denna synpunkt icke utelämnas. I detta sammanhang kan påpekas att ständiga ändringar i bestämmelser och blanketter icke är ägnade att förenkla vare sig deklarations- eller taxeringsarbetet. Den utbrytning av förvärvskällan inkomst av kapital samt förmögenhetsredovisningen till en särskild bilaga (nr 1 g) som skett vid årets deklaration synes mig vara en tvivelaktig åtgärd. Enligt riksskattenämnden har åtgärden föranletts av behovet av större utrymme för förklarande text, främst beträffande allmänna avdrag. Skälet är icke övertygande. Riksskattenämnden fastställer årligen "deklarationsupplysningar" som utgår i stor upplaga och utlämnas gratis. Att meddela upplysningar dels å deklarationsblanketten och dels i särskild folder är icke rationellt. Alla "förklaringar" borde lämpligen samlas i ett häfte. Därigenom skulle utrymmet på deklarationsblanketten bli fullt tillräckligt för erforderliga inkomststoppgifter och därtill vinna i överskådlighet.

Stora möjligheter till förenkling av deklarationsblanketten torde komma att föreligga då utredningen om sambeskattningen blir färdig och fastighetsskatten avskaffats, om samtidigt utskyldsavdraget kan elimineras. Tidpunkten för en genomgripande förenkling är då inne.

Innebär då ur ovan angivna synpunkter föreliggande Kungl. Maj:ts förslag någon förbättring? Enligt min mening måste svaret bli nej. För den skattskyldige, som år för år deklarerar sin förmögenhetsställning, innebär detta ingen svårighet. Ur andra synpunkter kan det t. o. m. anses som en förtjänst att den skattskyldige åtminstone en gång om året erhåller en klar bild av sin ekonomiska ställning. För taxeringsarbetet och ur kontrollsynpunkt kommer däremot ett bortfall av förmögenhetsredovisningen att

medföra ökat arbete med infordrande av uppgifter, som kanske visar sig onödiga, och försvårad kontroll i fall, där den varit av nöden. Uppfattningen att vissa skattskyldigas deklARATIONER icke erfordrar kontroll i samma omfattning som andras är icke realistisk. All erfarenhet på detta område ger vid handen att kontroll erfordras över hela fältet. En kontroll av förmögenhetsredovisningen har icke endast betydelse för den s. k. kontantsammanställningen. Den är nödvändig vid bedömande av avdrag för nedsatt skatteförmåga, för kontroll av gåvobeskattning, beskattning av realisationsvinst, överföring av tillgångar med mera. Detta gäller särskilt i det icke ringa antal gränsfall, där avgörandet är direkt beroende på konstaterade förändringar i förmögenhetsställningen.

Med hänvisning till ovanstående hemställer jag,

att riksdagen må avslå Kungl. Maj:ts proposition i vad den avser ändring av 25 § taxeringsförordningen den 23 november 1956.

Stockholm den 18 mars 1958

Gunnar Spetz